

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Název rigorózní práce: **Daňové trestné činy**
Uchazeč: **Mgr. Marek Bařtipán**

Oponent: **Alexander Nett**

Pracoviště opONENTA: **Katedra trestního práva PF UP v Olomouci**

Jmenování opONENTA: **Rozhodnutí předsedy komise pro státní rigorózní zkoušku ze dne
29.9.2014 prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.**

I.

Úvod

Oponentský posudek je zpracován v souladu s čl. 5 odst. 5 Řádu rigorózního řízení UP v Olomouci.

Oponent posoudil předloženou rigorózní práci s ohledem na čl. 6 odst. 1 Řádu rigorózního řízení UP v Olomouci, podle něhož má uchazeč prokázat svoji schopnost samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo schopnost samostatné tvůrčí činnosti.

Rigorózní práce byla s přihlédnutím k 6 odst. 1 Řádu rigorózního řízení UP v Olomouci posuzována také z následujících hledisek, aktuálnosti zpracovaného tématu, struktury, zvolených metod zpracování, jazykové úrovně, věcné správnosti a dodržení formálních náležitostí požadovaných Řádem rigorózního řízení UP v Olomouci.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

K aktuálnosti tématu lze konstatovat, že problematika krácení daní je víceméně stále aktuální s ohledem na sjednocování systému daní a procesních předpisů daňové soustavy v rámci Evropské unie. Trestněprávní postih za daňové delikty v České republice souvisí i s tzv. intrakomunitárními obchody a rovněž se specifickými formami krácení daně, které představují tzv. karuselové obchody.

„Autor v této souvislosti správně zařadil do posuzované rigorózní práce kapitulu 6.3 nazvanou Vliv práva EU na českou právní úpravu.“

III.

Struktura posuzované rigorózní práce – metody zpracování

Rigorózní práce obsahuje následující kapitoly. **Úvod. Pojem hospodářské trestní právo. Historický vývoj v letech 1835 – 2009** (trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby a trestný čin zkrácení spotřební daně). **Správněprávní hledisko daňové problematiky** (daně, pojem daně a rozdíl mezi daní a poplatkem, funkce a třídění daní, daňový systém a daňová soustava ČR, základní daňové prvky, poplatník, plátcе a osoby v postavení daňového subjektu, daňové řízení dle daňového řádu a účinná lítost dle daňového řádu). **Rozbor platné trestněprávní úpravy daňových trestných činů** (vývojová stádia trestné činnosti, příprava, pokus, dokonaný trestný čin, trestní odpovědnost právnických osob, trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, objekt, subjekt, objektivní stránka, subjektivní stránka, vylákání daňové výhody, objektivní stránka, trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby, objekt, subjekt, objektivní stránka, subjektivní stránka, zánik trestní odpovědnosti, promlčení, účinná lítost, zvláštní ustanovení o účinné lítosti). **Srovnání s cizími úpravami a vliv práva EU na českou úpravu** (srovnání se slovenskou úpravou, trestný čin zkrácení daně a pojistného (§ 276), trestný čin neodvedení daně a pojistného (§ 277), trestný čin daňového podvodu (§ 277a), trestný čin nezaplacení daně, pojistného na sociální zabezpečení, veřejné zdravotní pojištění nebo příspěvek na starobní důchodové spoření (§ 278), trestný čin maření výkonu správy daní (§ 278a), srovnání s německou úpravou, trestný čin daňového úniku (§ 370 AO), vliv práva EU na českou úpravu). **Úvahy de lege ferenda.**

Uchazeč při zpracování tématu nejdříve použil metodu historickou. V části 3. uvádí historický vývoj právní úpravy daňových deliktů v období 1835 až do současnosti. Dále využil metodu komplementární. V části 4. se zabývá vymezením pojmu daně a právní úpravou daňového systému a daňovou soustavou ČR. Následně použil metodu analytickou, kdy provedl rozbor platné právní úpravy ve vazbě na judikaturní výklad právní úpravy daňových deliktů obsažených v trestním zákoníku. Metodu komparativní využil při zkoumání – srovnání české a slovenské právní úpravy a dále srovnání s německou právní úpravou daňových deliktů.

Úvahy de lege lata jsou obsaženy v průběžném textu rigorózní práce. Úvahy de lege ferenda soustředil uchazeč na s. 95 – 99. Nicméně lze konstatovat, že tyto úvahy by si zasloužily podrobnější propracování a využití argumentů v návaznosti na úvahy de lege lata.

IV.

Připomínky k textu

Posuzovaná rigorózní práce v některých částech obsahuje dílčí věcně nesprávné závěry, jejichž přehled následuje.

Věcně nesprávný je závěr uvedený na s. 44, odst. 7, text cituji: „Za situace, kdy pachatel úmyslně jedná tak, aby došlo k dokonání trestného činu, ale k vyměření nižší nebo žádné daňové povinnosti nedojde, či daň nebude odvedena nebo nebude splněna oznamovací povinnost v daňovém řízení, je jednání pachatele ve stádiu pokusu. K dokonání trestného činu je zapotřebí, aby správce daně vydal rozhodnutí o daňové povinnosti, ve kterém se promítly vědomě nesprávné skutečnosti uvedené pachatelem.“

Věcně nesprávný je závěr uvedený na s. 48, odst. 3, text cituji: „dle názoru autora je potrestání obou naprosto v pořádku za předpokladu, že PO věděla, či vědět měla a mohla, že FO jedná protiprávně a zároveň PO takovému jednání nezbránilo.“

Věcně nesprávný je závěr uvedený na s. 52, poslední odst., text cituji: „pachatelem by mohl být i likvidátor obchodní společnosti, pokud záměrně nepodá např. daňové přiznání.“

Věcně nesprávný je závěr uvedený na s. 53, odst.1 (text začíná s.52 dole), text cituji: „stejně tak by mohl být pachatel i daňový poradce, popř. účetní, který je zmocněn, aby zpracoval a správci daně odevzdal daňové tvrzení, pokud by v něm úmyslně zkreslil výši daňové povinnosti.“

Věcně nesprávný je závěr uvedený na s. 54, bod 3.3., cituji: „výše zkrácení daně představuje rozdíl, který má poplatník, resp. povinná osoba podle příslušných předpisů zaplatit a nižší daní, který mu byla vzhledem k trestné činnosti vyměřena, přiznána či stanovena.“

Věcně nesprávný je použitý pojem uvedený na s.97 „společenská nebezpečnost“.

V.

Jazyková úroveň

Posuzovaná rigorózní práce je zpracována v převážné míře na odpovídající jazykové úrovni. Dílčí výhrady lze mít k používané daňové terminologii, což patrně souvisí s tím, že na úseku procesní úpravy došlo i k výrazným terminologickým změnám po přijetí z.č. 280/2009 Sb. daňový řád v platném znění.

VI.

Dodržení formálních náležitostí rigorózní práce

Posuzovaná rigorózní práce obsahuje dostatečný rozsah odborné literatury, zejména monografie a jiné odborné publikace, odborné články a příspěvky ve sbornících. Dále judikaturu, shrnutí a seznam klíčových slov. Text je v souladu s ČSN. Velikost písma 12, řádkování 1,5. K uváděným odkazům mám následující výhrady: na s.50 v odst.1 není odkaz na tr.zák. Na s. 56 je uveden odkaz č. 167, text k tomuto odkazu je až na s.57. Na s. 28 je uveden odkaz č. 71, text k tomuto odkazu je až na s.29. Na s. 39 je uveden odkaz č. 115, text k tomuto odkazu je až na s.40. Na s. 75 je uveden odkaz č. 234, text k tomuto odkazu je až na s.76. Na s. 78 je uveden odkaz č. 242, text k tomuto odkazu je až na s.79.

VII.

Závěr

Uchazeč prokázal určité schopnosti samostatné tvůrčí činnosti. Posuzovaná rigorózní práce v zásadě splňuje požadavky kladené na rigorózní práce v daném oboru.

V Brně dne 30.1.2015

Alexander Nett

oponent